

Hem>Dina rättigheter>Minderårigas rättigheter vid domstolsförfaranden

Minderårigas rättigheter vid domstolsförfaranden

Finland

1. Barnets rättskapacitet

I Finland är straffbarhetsåldern 15 år.

I andra frågor varierar minimiåldern för när en talan kan väckas vid domstol. Minimialderna är antingen 12 år (hälsfrågor, omhändertagande), 15 år (sysselsättning, asyl, migrationsfrågor, utbildningsfrågor, administrativa sanktioner) eller 18 år (familjefrågor).

2. Tillgång till anpassade förfaranden

Utredningar som rör barn görs så långt det är möjligt av poliser med särskild utbildning eller erfarenhet på området. Större polisinrättningar har särskilda enheter eller poliser som är specialiserade på att utreda brott mot barn. I alla polisinrättningar överläter man i regel utredningar av brott mot barn till de utredare som har de yrkesfärdigheter och den särskilda kompetens som behövs för att utreda denna typ av brott.

Åklagarmyndigheten har ett system med särskilda åklagare för att säkerställa sakkunskap på ett specialområde och för att upprätthålla och utveckla åklagarnas yrkesfärdigheter. Det finns en grupp särskilda åklagare som är specialiserade på våld mot barn och kvinnor. De utbildar andra åklagare inom sitt sakområde.

Utredningar som rör barn görs så långt det är möjligt av personer med särskild utbildning eller erfarenhet på området.

Barnombudsmannen främjar barns bästa och barns rättigheter på en allmän nivå men hanterar inte enskilda ärenden.

3. Barnspecifika stödmekanismer och -förfaranden

Sedan början av 2016 kan även videoförhör med ett 15–17 år gammalt brottsoffer användas som bevisning i mål där brottsoffret är i behov av särskilt skydd. Enligt förundersökningslagen ska förundersökningsmyndigheten vid behov rådfråga en läkare eller någon annan sakkunnig om huruvida en person som inte har fyllt 18 år kan utsättas för undersökningsåtgärder.

I regel hålls förhör med barn som är brottsoffer eller bevitnat ett brott av poliser med särskild utbildning eller erfarenhet på området. Förhöret kan även hållas av vårdpersonal.

Vid universitetssjukhusen i de större städerna finns särskilda center som är specialiserade på att förhöra minderåriga brottsoffer. Polisen arbetar i nära samarbete med dessa center.

4. Fortbildning av yrkesverksam personal

Justitieministeriet anordnar regelbundet avancerad utbildning för domare, domstolspersonal, och personer som tillhandahåller rättshjälp inom barnpsykologi, rättspsykologi, brottsoffers rättigheter, mänskliga rättigheter och särskilda rättigheter för brottsoffer som har utsatts för sexuella övergrepp. Även åklagare kan delta i utbildningen.

Riksåklagarämbetet anordnar utbildning för åklagare som hanterar ärenden som rör sexuella och fysiska övergrepp mot barn. De ämnen som tas upp är t.ex. barns utveckling, barnpsykologi och hur man förhör ett barn.

I polisutbildningen ingår utbildning i barnpsykologi, kommunikationsfärdigheter och hur man förhör ett barn. Polisstyrelsen håller särskilda kurser för yrkesverksamma på området. Den som genomgått en sådan kurs får ett behörighetsbevis som sakkunnig.

5. Tillgång till rättsmedel

Om man inte är nöjd med åklagarens beslut att inte väcka åtal kan man överklaga beslutet till riksåklagaren, som har rätt att göra en ny bedömning av åtalspunkterna.

6. Familjeliv

Det första steget i adoptionsprocessen är rådgivning. Denna ges av socialvårdsorgan och av Rädda Barnen Finland. Adoptionsrådgivningen är kostnadsfri för alla. Vid en ansökan om adoptionstillstånd och en ansökan om beviljande av adoption bör sökanden ha fått adoptionsrådgivning. Den som tillhandahåller adoptionsrådgivningen ska lämna en skriftlig rapport om att adoptionsrådgivning tillhandahållits. Rapporten ska innehålla nödvändig information om berörda personer och deras förhållanden.

Grundat på rapporten fattar adoptionsnämnden beslut om adoptionstillstånd. Tillstånd av adoptionsnämnden krävs för att adoptera ett minderårigt barn.

Tillståndskravet gäller både vid inhemska och internationella adoptioner. Tillståndet är giltigt i två år. Sökandena kan ansöka om förlängning av tillståndets giltighet.

Det finns endast en typ av adoption. Så snart en adoption har beviljats ska det adopterade barnet betraktas som adoptivföräldrarnas barn och inte de tidigare föräldrarnas barn.

Adoptionstillstånd behövs inte om sökanden vill adoptera sin makes barn eller ett barn som varaktigt har vårdats och uppfostrats av sökanden.

Vid internationella adoptioner måste sökanden utöver adoptionsrådgivning även alltid ansöka om internationella adoptionstjänster. Dessa tillhandahålls av Helsingfors stads social- och hälsovårdsverk, Rädda Barnen Finland och Interpedia.

Adoptionsprocessen avslutas med att adoptionen fastställs av domstol.

[Barnvänlig rättvisa i Finland](#) (534 Kb)

Senaste uppdatering: 03/08/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.